

Utbildningen Att välja trä

Handledning

Handledning

Bakgrund

Trä är ett av våra viktigaste byggmaterial och användningen i Sverige ligger på en konstant hög nivå. Allt fler inser träets tekniska, miljömässiga och ekonomiska fördelar. Under de senaste decennierna har trä också fått en arkitektonisk nyrenässans, inte bara i offentliga miljöer, utan också i bostäder.

Utbildningen *Att välja trä* är framtagen för Svenskt Träs medlemmar och de bygghandlare som är anslutna till Bygg i Trä-projektet samt för lärare, elever och studenter på gymnasieskolor, högskolor och universitet.

PowerPoint-presentationen är baserad på den tionde utgåvan av *Att välja trä*, september 2020.

Målgrupper

Utbildningen *Att välja trä* är främst framtagen för följande målgrupper:

- Anställda vid sågverk och inom träförädlingsindustri
- Bygghandlare
- Hantverkare
- Lärare, elever och studenter på gymnasieskolor, högskolor och universitet
- Extern information till kunder.

Utbildningsmaterialet kan även användas i andra sammanhang och för andra målgrupper. Totalt finns över 370 bilder i PowerPoint-presentationen att hämta information från.

I PowerPoint-presentationen finns det extra bakgrundstext till utbildningen. Går man in på fliken *Visa* och därefter på *Anteckningssidor* så hittar man detta stöd. I slutet på varje kapitel finns några repetitionsfrågor.

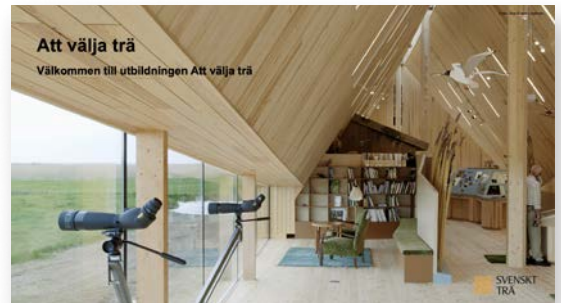
Omfattning

Omfattningen för utbildningen *Att välja trä* är minst två dagar men utbildningstakten kan anpassas.

Upplägg

Utbildningen kan genomföras på flera olika sätt:

- Studiecirkel med egen personal
- Kurs med egna föreläsare och eventuell extern föreläsare
- Kurs med externa föreläsare. Svenskt Trä har föreläsare som är certifierade att genomföra utbildningen
- Utbildningsunderlag för lärare vid gymnasieskolor, högskolor och universitet.

Naturlig beständighet hos kärnved
Kärnveden är beständigare än splintveden hos många träslag.

Träslag	Kärnvedens beständighet (1-5)	Splintvedens beständighet (1-5)
As	5	1
Ak	5	3
Bök	5	3
Bök	5	3
Ek	4	2
Furu	4	3
Lärk	4	3
Lärk	4	3
Lärk	4	3
Malmsgrön (Kärrnäs Red Cedar)	3	2
Malms	3	1
Lonat	3	2
Malms	3	1
Boksnö (Rosa akacia)	1-2	1

Hos många träslag är kärnveden beständigare än splintveden, till exempel furu, lärk och ek. Hos gran har kärna och splint lika beständighet. Naturlig beständighet utnyttjas i flera användningar. Furu = utvändiga delar i fönster. Lärk = i trall. Ek = i bottenstocken i timmerhus. Flera tropiska träslag har mycket hög naturlig beständighet. Man bör dock vara restriktiv eftersom virket kan komma från skövade tropiska regnskogar, vare sig FSC- eller PEFC-märkt. Se sidan 11.

Genomförande

Handledningen bygger på att föreläsaren i första hand använder den färdiga PowerPoint-presentationen. Denna är i sin tur utformad i anslutning till de olika kapitlen i skriften *Att välja trä*.

Deltagarna kan följa med i skriften *Att välja trä* samtidigt som kursledaren går igenom samma kapitel. För vissa kapitel kan studiebesök på sågverk eller lagret på en bygghandel vara berikande.

Kursen avslutas med ett slutprov. Slutprovet kan genomföras sista kursdagen eller några dagar efter kursen då deltagarna får en möjlighet att läsa på och smälta utbildningen.

När deltagarna skrivit slutprovet med godkänt resultat finns det ett diplom med i utbildningsmaterialet som intyg på att de genomfört Svenskt Träs utbildning *Att välja trä*.

Förslag till program

Ett lämpligt upplägg är följande uppdelning:

Dag 1

- Trä och hållbarhet
- Från råvara till material
- Fukt i trä
- Träskydd

Dag 2

- Kvalitet och sortiment
- Vidareförädlad trä
- Bygga i trä
- Hantering och lagring
- Ytbehandling
- Förbandstyper

Att läsa

För den som vill fördjupa sig i de olika kapitlen finns det en litteraturlista efter varje kapitel i *Att välja trä*.

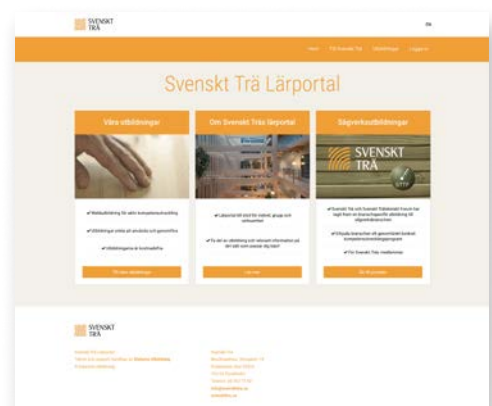
Övrig information om trä och träbyggande finns på www.svenskttra.se. Där finns också *Lärportalen* där deltagarna kan gå en förberedande *Att välja trä*-webbutbildning, som även är en bra repetition på kursen.

Vid frågor angående kursupplägg med mera, hör gärna av dig.

Lycka till med utbildningen!

Stockholm, mars 2022

Johan Fröbel
Svenskt Trä

Att välja trä-webbutbildningen är en övergripande kurs som omfattar 1 timme och 46 minuter och finns via <https://larportal.svenskttra.se/utbildning/introduktion-att-valja-tra>

Svenskt Träs huvuduppgift är att bredda marknaden för, och öka värdet på, svenskt trä och träprodukter inom byggande, inredning och emballage. Genom att inspirera, informera och sprida kunskap lyfter vi fram trä som ett konkurrenskraftigt, förnybart, mångsidigt och naturligt material. Svenskt Trä driver också viktiga bransch- och handelsfrågor för sina medlemmar.

Svenskt Trä representerar svensk sågverksnäring och är en del av branschorganisationen Skogsindustrierna. Svenskt Trä företräder också svensk limträ- och förpackningsindustri samt har ett nära samarbete med svensk bygghandel och trävarugrossisterna.

© Föreningen Sveriges Skogsindustrier, 2022.

Box 55525
102 04 Stockholm
Tel: 08-762 72 60
info@svenskttra.se
svenskttra.se